

ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

НА

129 ОУ „Антим I“

Гр. София

2020 / 2021 учебна година

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Основание за разработване на програмата

Училищната програма за целодневна организация на учебния процес е разработена в съответствие с държавния образователен стандарт за организация на дейностите в училищното образование и държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за личностно развитие.

Редът, условията, начинът на сформирането и организирането на полуинтернатните групи в училището се осъществява съгласно държавния образователен стандарт за организация на дейностите в училищното образование и държавния образователен стандарт за нормирането и заплащането на труда, както и чрез настоящия правилник, в който важат следните правила за прием на ученици в групите за ЦДО

А. За I-ви клас:

- сирак, полусирак (3т.)
- многодетни семейства (3т.)
- близнаци (1т.)
- деца на родители с хронични заболявания и специални потребности (3т.)
- деца, на които и двамата родители са целодневно служебно ангажирани (2т.)

Б. Допълнителни критерии за прием на ученици в групите за ЦДО за II-ри и III-ти клас:

- редовна посещаемост в ЦДО през предходната година (3т.)
- спазване на Правилника за вътрешния ред и Правилника за дейността на ЦДО (3т.)
- умения за самостоятелно справяне (1т.)

При еднакъв брой точки се провежда жребий в присъствието на представител на класа и учител.

Родителите са длъжни да представят съответните документи по необходимите критерии.

За отстраняване на ученик от групата за ЦДО се прилагат следните мерки:

- уведомяване на родител
- отстраняване от групата а 3 учебни дни
- отстраняване от групата за 5 учебни дни

- отстраняване от групата за 20 учебни дни, след изтичането на които, ученикът е в изпитателен срок 20 учебни дни.

При промяна на дневната форма на обучение с дистанционна, се прилагат основните правила и насоки за дейността на училището, описани в Правилника за извънредни (кризисни) ситуации.

1.2. Цел на програмата

Целта на програмата е да се регламентират условията и редът за провеждане на целодневната организация на учебния процес за учениците от I до III клас в 129 ОУ „Антим I“ с оглед подобряване на качеството на образованието.

1.3. Предназначение на програмата

Програмата регламентира целодневна организация на учебния процес в 129 ОУ „Антим I“. Включва организирането, разпределението и съдържанието на дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и спорт в полуинтернатните групи на училището, като обхваща, както техните различия, така и общите им характеристики предвид постигане на качествен образователно-възпитателен процес.

2. ОРГАНИЗИРАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

2.1. Организация на дейностите в полуинтернатните групи /ЦДО/

Целодневната организация на учебния ден се осъществява за ученици от I до III клас. Тя се организира, като задължителните учебни часове се провеждат в самостоятелен блок, преди обяд през първи учебен срок и следобед през втори учебен срок (втори и трети клас). За първи клас те се провеждат целогодишно преди обяд. Дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа активност се организират след обяд през първия учебен срок и преди обяд през втория учебен срок (втори и трети клас). За първокласниците се реализира следобед през цялата учебна година. **В групите се включват ученици, чиито родители са заявили предварително желание.** Учениците се разпределят в групи, като за всеки випуск се сформира една полуинтернатна група с желаещите до достигане на максималния брой ученици. Полуинтернатните групи за I клас са две.

Целодневната организация на учебния ден се осъществява при наличие на:

- финансова и материална обезпеченост на училището;
- необходимите санитарно-хигиенни условия;
- осигуряване на безопасни условия
- заявено желание на родителите

Часовете в ЦДО се водят с учениците с продължителността на учебни часове в съответствие с държавния образователен стандарт за организация на дейностите в училищното образование.

Нормата за преподавателска работа на учителите включва дейности в полуинтернатните групи /самоподготовка, организиран отход и спорт, дейности по интереси/, консултации с ученици, диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците, работа с документация и при нужда съдейства за реализирането на извънкласните дейности.

Преподавателската заетост на учителите се отчита в астрономически часове, които включват часовете в блоковете за самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа

активност и други дейности с учениците, свързани с опазване на тяхното здраве, осигуряване на безопасни условия на работа.

2.2. Разпределение на дейностите в полуинтернатните групи /ЦДО/

Часовете в ЦДО са разпределени в блокове за деня както следва:

Блок А - обяд, организиран отход и физическа активност - 2 часа

Блок Б - самоподготовка - 2 часа

Блок В - занимания по интереси - 2 часа

Занятията по самоподготовка се водят в групи на ЦДО както следва :

ЦДО I а,в - клас - I гр., ЦДО I б,в - клас – II гр. , ЦДО II - клас; ЦДО III

Часовете от блок А не се провеждат в същите учебни помещения, в които се водят часовете от седмичното разписание, а в определената за групата стая.

Организиранят отход и спорт се провежда във физкултурния салон на училището, а при подходящи метеорологични условия - на открито.

Часовете от блок Б и *часовете от блок В* се провеждат в учебни кабинети, специално предназначени за полуинтернатните групи.

Целодневната организация се провежда според следния план:

ЦДО	Дейност	Ден*	Час
ЦДО I клас I гр. и II гр.	Организиран отход и физическа активност - 2 часа	I-ви и II-ри учебен срок	12:15 – 12:50 13:05 – 13:40
	Самоподготовка – 2 часа	I-ви и II-ри учебен срок	13:55 – 14:30 14:45 – 15:20
	Занимания по интереси – 2 часа	I-ви и II-ри учебен срок	15:50 – 16:25 16:40 – 17:15
ЦДО II клас	Организиран отход и физическа активност - 2 часа	I учебен срок	12:05 – 12:40 12:55 – 13:30
	Самоподготовка – 2 часа	I учебен срок	13:45 – 14:20 14:35 – 15:10
	Занимания по интереси – 2 часа	I учебен срок	15:40 – 16:15 16:30 – 17:05
ЦДО II клас	Самоподготовка – 2 часа	II учебен срок	8:30 – 9:05 09:15 – 9:50
	Занимания по интереси – 2 часа	II учебен срок	10:10 – 10:45 10:55 – 11:30
	Организиран отход и физическа активност - 2 часа	II учебен срок	11:40 – 12:15 12:25 - 13:00

ЦДО III клас	Организиран отдих и физическа активност - 2 часа	I учебен срок	12:30 – 13:10 13:20 – 14:00
	Самоподготовка – 2 часа	I учебен срок	14:10 – 14:50 15:00 – 15:40
	Занимания по интереси – 2 часа	I учебен срок	16:00 – 16:40 16:50 – 17:30
ЦДО III клас	Самоподготовка – 2 часа	II учебен срок	8:00 – 8:40 8:50 – 9:30
	Занимания по интереси – 2 часа	II учебен срок	9:50 – 10:30 10:40 – 11:20
	Организиран отдих и физическа активност - 2 часа	II учебен срок	11:30 – 12:10 12:20 – 13:00

3. СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Всички дейности при целодневното обучение се допълват. Всяка от тях има своето място и значение за постигане на общодостъпно базисно знание основано на принципите на справедливост, толерантност и перспективност.

При планирането на образователно-възпитателния процес не могат да се изключват или заменят дейности за сметка на останалите. Правилното разпределение и разнообразяването им водят до създаване на емоционална среда, в която ученикът е предпазен от умора, отегчение, скука.

3.1 Часовете от блок А

Дейностите по организиран отдих и физическа активност включват:

- организиране на обедното хранене на учениците;
- организиране и координиране на дейностите по отдиха и спортните игри на учениците;
- наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на организирания отдих и спорт на учениците;
- провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми, възникнали конфликти други за осъществяване на преход към самоподготовката;
- спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците;
- грижа за опазване здравето и живота на децата и учениците.

По време на отдиха учениците имат възможност да реализират поведенческия си потенциал и да се разтоварят от умственото напрежение. Свободните занимания допринасят за установяване на емоционални контакти, избор на партньор, пораждање на симпатии и антипатии, групиране и създаване на взаимоотношения. Наблюдавайки проявите и реакциите по време на отдиха, учителят

е редно да отдели време за преодоляване на възбуденото състояние и преход към дейностите по самоподготовка.

3.2 Часовете от блок Б

Самоподготовката допринася за правилното и трайно усвояване на учебния материал и съдейства за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране, стимулира любознателността и стремежа към знание, толерантно взаимодействие чрез усъвършенстване на уменията за общуване.

Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като при нея не се изисква повторение на преподаването, а осигуряване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засилване на увереността им за самостоятелна работа. Важно в началото на самоподготовката е учителят да се осведоми за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити на учениците от ЦДО. В тази връзка много важни са няколко основни момента: да не се избързва с помощта; умениято на учителя да помага само толкова, колкото е нужно, за да насочи ученика към по-нататъшна самостоятелна работа и не на последно място тази помощ трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества. Самоподготовката на учениците при целодневна организация е ефективна, когато класният ръководител и учителят от ЦДО работят в добра комуникация, обменят информация и имат еднакви педагогически изисквания.

Дидактически изисквания по време на самоподготовката:

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- стремеж към самостоятелно преодоляване на когнитивните трудности и предизвикателства;
- подготовка на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

3.3 Часовете от блок В

Дейностите по интереси се организират с оглед мотивиране на учениците и разширяване на знанията и уменията, свързани със задължителните, избираемите или факултативните часове.

Заниманията по интереси включват разнообразен набор от достъпни и забавни дейности, които имат за цел да предотвратят преумората и да развият и обогатяват детското мислене, както и да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания. Преносът на знания на емпирично равнище говори за четене с разбиране, което е основа за овладяването на ключовите компетентности по Европейската референтна рамка.

Заниманията по интереси се организират с оглед мотивиране на учениците и родителите за включване в целодневната организация и могат да включват и дейности, които не са пряко свързани със задължителните, избираемите или факултативните часове.

Заниманията по интереси могат да включват:

- а/ дидактически, образователни и развиващи игри;
- б/ спортни игри

- в/ запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- г/ четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата
- д/ посещение на детски спектакли, изложби и концерти;
- е/ слушане на музикални произведения.
- ж/ игри по избор на учениците
- з/ изготвяне на подходяща украса за празниците, овладяване на различни техники
- и/ лично творчество и др.

Заниманията по интереси могат да бъдат съчетани с извънкласните дейности, тъй като и двете са част от стратегията на училището и представлява компонент от неговата система на обучение и възпитание. Основното предназначение на тези занимания е да се осъществява многостранно възпитателно въздействие в свободното от учебни занимания време, използвайки и разширявайки придобитите знания и умения в процеса на обучението.

4. ГОДИШНИ ТЕМАТИЧНИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

Годишните тематични разпределения в полуинтернатните групи се изготвят от учителя в съответствие с броя на учебните седмици съгласно графика на учебното време и се утвърждават от директора. Те съдържат:

Учебна седмица	Дата	Тема	Брой часове	Забележка	Корекции
1	2	3	4	5	6

В годишното тематично разпределение в частта „самоподготовка“ се включват учебни предмети, по които се извършва самоподготовката, и темата за деня за всеки клас.

В годишното тематично разпределение в частта „Занимания по интереси“ се включват тематични направления, по които се провеждат заниманията по интереси: наука, история и традиции, изкуства, спорт, образователни и развиващи игри и други.

В случай на необходимост учителят реструктурира темите, като корекциите се нанасят в колона 6 и се одобряват от директора на училището.

Изготвяне и утвърждаване на график /седмично разписание на часовете в ЦДО

Училищното обучение се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, съгласно държавния образователен стандарт за учебния план и държавния образователен стандарт за организация на дейностите. Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от директора на училището не по-късно от 3 дни преди започване на всеки учебен срок.

5. УЧИТЕЛИ в ЦДО

Нормата за преподавателска работа на възпитателя е с продължителност от 30 часа и включва дейности свързани с/със:

а/ Самоподготовка на учениците, в която се включват :

- планиране и организиране на възпитателно-образователния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
- подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;
- избор и прилагане подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;
- обмяна на информация за преподадения учебен материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предмети на съответния клас;
- опазване здравето и живота на учениците

б/ Организиран отход и спорт на учениците:

- организиране обедното хранене на учениците;
- организиране отхода и спортните игри на учениците;
- наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отхода на учениците;
- провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др. за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им;
- спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания от учениците;
- опазване здравето и живота на учениците.

в/ Занимания по интереси

- организиране и провеждане на дейностите по интереси в полуинтернатната група;
- участие в процеса на създаване на среда за развитие на дейности по интереси през свободното време на учениците;

г/ Консултации с ученици

- насочване и съдействие за провеждането на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти,
- използване на консултацията като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа с оглед засилване самостоятелността на ученика;
- диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците
- прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане на самоподготовката на ученика;

- комуникация с родителите и информирането им за индивидуалното развитие и напредъка на учениците;
- обсъждане с колеги затрудненията или постиженията на учениците;
- търсене и прилагане на разнообразни, в това число и интерактивни, методи в работата си.

Извън основните дейности, учителите изпълняват и допълнителни дейности свързани с:

- Осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка - тестове, задачи, допълнителни материали, дидактическа и учебна литература и др.;
- Осигуряване и подготовка на необходимите материали за образеца в часовете, отредени за дейности по интереси
- Попълване на училищна документация
- Осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите;
- Планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно-образователния процес извън задължителните учебни часове;
- Участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията
- Участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- Координиране обмяната на добри практики между учителите;
- Оказване на методическа помощ и консултации на младши учители;
- Участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.
- Участие в родителски срещи;
- Участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности,

5.1 Изисквания към учителите за работа в ЦДО

Учителите, които провеждат часовете от блоковете А, Б, В, с оглед повишаване на качеството на обучението, създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, груповата работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението.

Дейностите при целодневна организация на обучение са полезни и развиващи за учениците. Учителят трябва да:

- организира, направлява и контролира ефективно възпитателно-образователния процес при целодневната организация на обучението;
- създава позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
- съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилване стремежа им към постижение, самоизява и конструктивно съревнование;
- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво на подготовка и постиженията им;
- зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците при оценяването;
- изгражда умения за самооценка у учениците;

- споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;
- наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и да съдейства за опазване живота и здравето им;
- следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
- информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
- повишава професионалната си квалификация, подпомагаща професионалното му развитие и кариера

Подкрепящата роля на учителя в ЦДО изисква използване на съвременни педагогически технологии, методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика, съобразно спецификата на училището, като:

- ролеви игри - допринасят за реконструиране на определен тип отношения, нрави, език, бит и др.
- симулационни игри - осъществява се учене чрез съпреживяване /емпатия/, на основата на теоретични знания се упражняват практически умения; дискусия /дебат/;
- метод на асоциациите - върху метода може да се изгради система на „предвиждане " по учебния материал въз основа на термините;
- кубирание - учебна система, която улеснява разглеждането на една тема от различни гледни точки. Удобна е за приложение при по-малките ученици. Използва се като нагледност куб, чиито страни подтикват към мислене и писане по тях с цел да се опише, да се сравни, да се анализира, да се приложи, да го асоциират и др.
- инсърт - система за ефективно четене и мислене чрез отбелязване, средство за контролиране на разбирането;
- рефлексия/самооценяване- обръщане към себе си /за възпитателя и ученика/. Оценява се умението за писане, четене, анализ, отговор на въпрос, решаване на казус и т.н.
- мозъчна атака - метод за решаване на нови проблеми чрез прилагане на оригинални решения. Активизира се мисленето на учениците. Методът се прилага групово. Приемат се различни идеи, поощряване на новите идеи и нетрадиционните решения.

6. ДОКУМЕНТАЦИЯ

Дейностите по целодневната организация на обучение в училище се отразяват в следната училищна документация:

- Списък-образец 1;
- Седмично разписание на часовете в училището;
- Дневник на ЦДО ;
- Годишен план за дейността на училището;
- Книгата за решенията на Педагогическия съвет.
- Правилник за извънредни (кризисни) ситуации

7. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

- *Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес*

- *Повишаване мотивацията на учениците, учителите, и на заинтересованите страни чрез прилагане на модела „целодневна организация на учебния процес“.*
- *Повишаване нивото на социализация на учениците, обхванати в ЦДО, както и възпитание в*